

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 369/2012
16.11.2012. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Живковић, председника већа, Олге Ђуричић и Снежане Андрејевић, чланова већа, са саветником суда Радојком Маринковић, као записничарем, одлучујући по захтеву С.М. из Б., коју заступа пуномоћник Ђ.Н., адвокат из Б., за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда 20 У 29643/10 од 19.04.2012. године, са противном странком Дирекцијом за реституцију Републике Србије, чији је правни следбеник Агенција за реституцију Републике Србије – Јединица за конфесионалну реституцију, Београд, Немањина број 4, у предмету враћања имовине, у нејавној седници већа одржаној дана 16.11.2012. године, донео је

П Р Е С У Д У

Захтев се ОДБИЈА.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом одбијена је тужба С.М. из Б. поднета против закључка Дирекције за реституцију Републике Србије број 146-03-46-00-01142/08 од 21.09.2010. године, којим је одбачен њен захтев за повраћај одузете имовине, због непостојања услова за вођење поступка.

Захтев за преиспитивање побијане пресуде поднет је због повреде закона, другог прописа или општег акта и повреде правила поступка. У захтеву подносилац истиче да је Управни суд, позивајући се у побијаној пресуди на чланове 1, 6. и 9. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама и налазећи да тужилац као физичко лице није стварно легитимисан за покретање поступка за враћање одузете имовине, извршио дискриминацију тужиоца у односу на цркве и верске заједнице. Сматра да је на тај начин повређен члан 21. Устава Републике Србије, који забрањује дискриминацију, као и бројне међународне конвенције које гарантују заштиту основних људских и политичких права. Указују да је Управни суд био у обавези да одредбе наведеног закона примени и на остале грађане у смислу става 1. члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, те да је постепена денационализација за коју се определила Република Србија доношењем неколико закона од 1990. године била могућа док Република Србија није потписала наведену Конвенцију и донела Устав којим се изричито забрањује дискриминација. Предлаже да Врховни касациони суд уважи захтев и укине побијану пресуду.

Агенција за реституцију Републике Србије - Јединица за конфесионалну реституцију, као правни следбеник Дирекције за реституцију Републике Србије, у одговору на захтев оспорава у целости наводе захтева за преиспитивање побијане пресуде и остаје у свему при наводима из образложења закључка и датог одговора на тужбу против истог. Сматра да су сва питања која се наводе као разлог за укидање побијане пресуде разматрана у току спроведеног поступка и предлаже да Врховни касациони суд поднети захтев одбије као неоснован.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Сл. гласник РС" број 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтев је неоснован.

Према образложењу побијане пресуде, оспореним закључком је правилно одбачен захтев С.М. из Б. за враћање имовине ближе означене у пријави одузете имовине због непостојања услова за покретање поступка. Ово из разлога што је имовина, чије се враћање тражи на основу Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, у моменту одузимања била власништво физичког лица Ј.Д. из Б., чији је тестаментални наследник тужила, која у смислу чл. 1, 6. и 9. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама не може бити предмет враћања по овом закону, као и да тужила која је тестаментални наследник бившег власника, имајући у виду да је физичко лице, није стварно легитимисана за покретање поступка за враћање одузете имовине.

Оцењујући законитост побијане пресуде Врховни касациони суд налази да је та пресуда донета без повреда правила поступка и уз правилну примену материјалног права на утврђено чињенично стање садржано у оспореном закључку. Побијаном пресудом оцењена су сва питања и околности које су могле бити од утицаја на законитост оспореног закључка и за ту оцену су дати довољни и јасни разлози које у свему прихвата и овај суд.

Врховни касациони суд је ценио наводе захтева да је Управни суд био у обавези да одредбе Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама примени и на остале грађане, те да је побијаном пресудом извршена дискриминација физичких лица у односу на цркве и верске заједнице, па је нашао да су ти наводи неосновани.

Наиме, одредбама чл. 1, 6. и 9. Закон о враћању имовине црквама и верским заједницама („Сл. гласник РС“, број 46/06), јасно је прописано да је предмет тог закона поступак враћања имовине која је на територији Републике Србије одузета од црква и верских заједница, као и њихових задужбина и друштава, да право на враћање имовине припада црквама и верским заједницама односно њиховим правним следбеницима, као и да су предмет враћања непокретности које су у моменту одузимања биле у власништву црква и верских заједница. Ниједном одредбом наведеног закона није предвиђено да се тај закон примењује и код захтева за повраћај одузете имовине који подносе физичка лица и која је у моменту одузимања била власништво физичких лица. Из достављених списа се види, а подносилац не спори, да захтевом за враћање имовине поднетим Дирекцији за реституцију дана 29.09.2008. године, враћање имовине набројане у пријави о одузетој имовини поднетој Дирекцији за имовину 15.06.2006. године тражи на основу Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама и да је та имовина у моменту одузимања била власништво физичког лица.

Код наведеног неспорног чињеничног и правног стања ове управне ствари, Врховни касациони суд налази да је Управни суд побијаном пресудом основано закључио да је оспорени закључак донет уз правилну примену члана 115. став 2. Закона о општем управном поступку, јер подносилац захтева није стварно легитимисан за покретање поступка враћања имовине по Закону о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, па стога побијаном пресудом није повређен закон на њену штету, нити је доношењем побијане пресуде спроведена дискриминација физичких лица у односу на цркве и верске заједнице. Наиме, члан 1. Протокола 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода не намеће државама уговорницама било каква ограничења на слободу државе да одреди обим реституције и изабере услове под којима ће се враћати имовинска права бивших власника. (Одлука Европског суда за људска права у Стразбуру, *Janter v. Slovakia*, по. 39050/97, § 34, 4.03.2003.) Поступак реституције у Републици Србији је уређен доношењем и применом више закона. Тако је одредбом члана 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Сл. гласник Републике Србије“, бр. 72/11), који је ступио на снагу 06.10.2011. године, прописано између осталог, да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања одузете имовине и обештећења за имовину одузету на територији Републике Србије од физичких лица и одређених правних лица. Дакле, побијана пресуда, као ни оспорени закључак чија је законитост оцењена том пресудом, не спречавају подносиоца захтева да своја права по основу одузете имовине остварује по закону који уређује начин и поступак обештећења и враћања имовине одузете од физичких лица, како је правилно наведено у образложењу побијане пресуде.

Са изнетих разлога, налазећи да ни остали наводи захтева нису од утицаја на другачију оцену законитости побијане пресуде која је донета без повреда правила поступка и уз правилну примену материјалног права, Врховни касациони суд је на основу члана 55. став 1. Закона о управним споровима одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 16.11.2012. године, Узп 369/2012

Записничар,

Радојка Маринковић, с.р.

Председник већа - судија

Снежана Живковић, с.р.